

Umiejętności obywatelskie w cyberprzestrzeni i ich rozwój w Unii Europejskiej

Kraje członkowskie Unii Europejskiej wyraźnie wykazują chęć rozwijania, nauczania i szkolenia umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni. Umiejętności obywatelskie w cyberprzestrzeni są traktowane nie tylko jako codzienne umiejętności i sposób przygotowania się na zagrożenia, ale także jako czynniki wspomagające jednostki, organizacje i społeczeństwa w cyfryzującą się Europie. Umiejętności obywatelskie w cyberprzestrzeni są dla Unii Europejskiej istotnym czynnikiem w globalnym wyścigu technologicznym. Warto rozwijać kompetencje w zakresie cyberbezpieczeństwa zarówno na poziomie indywidualnym, jak i w szerszym wymiarze społecznym. W ramach inicjatywy obywatel w cyberprzestrzeni, tj. Cyber Citizen zostanie stworzony model uczenia się umiejętności obywatelskich w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz portal edukacyjny dla wszystkich Europejczyków. Portal będzie zawierał treści skierowane do obywateli i różnych grup odbiorców. Budujemy ogólnoeuropejską współpracę w zakresie cyberbezpieczeństwa!

Inicjatywa obywatel w cyberprzestrzeni, czyli „Cyber Citizen”

- Czas trwania: 2022–2024
- Finansowanie: Pięć milionów euro z tytułu unijnego instrumentu odbudowy na okres trzech lat
- Komisarz: Fińskie Ministerstwo Transportu i Komunikacji
- Realizator: Uniwersytet Aalto
- Dyrektor projektu: profesor Jarno Limnell, Uniwersytet Aalto

Skontaktuj się z nami

Jarno Limnell
jarno.limnell@aalto.fi

Marianne Lindroth
marianne.lindroth@aalto.fi

Etapy postępu inicjatywy:

Inicjatywa dla nas, Europejczyków

Inicjatywa „**Cyber Citizen**” na rzecz umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni odpowiada na praktyczną potrzebę tworzenia kultury bezpieczeństwa w skoncentrowanym na człowieku środowisku cyfrowym. Inicjatywa ma na celu opracowanie wspólnego, podzielanego przez wszystkich Europejczyków modelu kształcenia umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni w całej Unii Europejskiej.

Ogólnie rzecz biorąc, inicjatywa „Cyber Citizen” stworzy europejski model uczenia się cyberbezpieczeństwa, co z kolei wzmocni europejskie cyberbezpieczeństwo i doprowadzi do powstania wspólnych praktyk. Na podstawie modelu zostanie stworzony cyfrowy portal edukacyjny. Portal ten będzie wykorzystywał szeroką gamę metod e-learningowych. Integralną częścią portalu jest gra o cyberbez-

pieczeństwie, która w zabawny sposób dostarcza informacji i zrozumienia.

W pierwszym etapie inicjatywy zbadano obecne metody nauczania, poglądy i materiały dotyczące kształcenia i szkolenia w zakresie umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni we wszystkich krajach członkowskich Unii Europejskiej. Obejmowała ona krajowe cechy i wymagania państw członkowskich. Dokonano również przeglądu oficjalnej polityki UE. Dodatkowo w ramach badań przeprowadzono analizę gier, ocenę wskaźników cyberbezpieczeństwa oraz przegląd literatury przedmiotu. Wykorzystane dane zostały zebrane z szerokiego zakresu źródeł. Wyniki tego badania jakościowego można znaleźć w formie obszernego [raportu z badań tutaj](#).

Obserwacje z raportu z badań:

Dane liczbowe dla pierwszego etapu projektu:

Obecnie tworzy się kulturę cyberbezpieczeństwa w krajach członkowskich UE. Tworzenie i wzmacnianie kultury wymaga czasu, dlatego tak ważna jest determinacja w działaniu. Z tego powodu pilnie potrzebujemy działań takich jak inicjatywa Cyber Citizen. Z czasem możemy zwiększyć poziom wspólnego zrozumienia i szerokie kompetencje do rangi wspólnej kultury, co ma ogromne znaczenie dla przyszłości całego społeczeństwa i jego obywateli.

poprawa   szkolenie   reakcje   zapobieganie
postawa   edukacja   wiedza   działania
nastawienie   Europa   **umiejętności komunikacyjne**
cyberbezpieczeństwo
umiejętności obywatelskie
DigComp   **Cybergame**   motywacja
portal edukacyjny   umiejętności współpracy   świadomość
znajomość danych   inteligencja   cele   rozumienie

Cyberprzestrzeń dotyczy każdego

Strategiczne polityki kształcenia i szkolenia w zakresie cyberbezpieczeństwa są w wielu krajach stosunkowo nowe. Cyberbezpieczeństwo nie jest już postrzegane jako wyłączny obowiązek specjalistów. Jest natomiast integralną częścią wszelkiej aktywności społecznej. Cyberprzestrzeń stała się bardziej zróżnicowana i wszechstronna – co jest obecnie lepiej rozumiane w Unii Europejskiej. Obecna sytuacja bardziej niż kiedykolwiek uwydatnia znaczenie ciągłego uczenia się oraz ekstensywności wymaganych umiejętności i wiedzy. Umiejętności obywatelskie w cyberprzestrzeni należy rozumieć jako umiejętności dynamiczne, które zmieniają się wraz z kontekstem i środowiskiem, a oprócz czujności nie można wystarczająco podkreślić potrzeby uczenia się przez całe życie.

Każdy powinien posiadać podstawowe umiejętności z zakresu cyberbezpieczeństwa. Należy z determinacją wzmacniać rozwój kultury bezpieczeństwa, który opiera się na kompetencjach i cywilizacji człowieka. Wszystkie grupy wiekowe mają różny poziom kompetencji, od cyfrowych nowicjuszy do cyfrowych guru. Pytanie, jak uwzględnić różne grupy docelowe. Podstawowe know-how i ogólny poziom wiedzy na temat cyberbezpieczeństwa są bardzo zróżnicowane w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Wskazuje na to duża wariancja wskaźników mierzących poziom cyberbezpieczeństwa oraz poglądów na temat sposobów poprawy kompetencji i kultury cyberbezpieczeństwa.

W państwach członkowskich Unii Europejskiej oferta materiałów edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie cyberbezpieczeństwa jest zróżnicowana zarówno pod względem jakości, jak i treści, a odpowiedzialność za organizację edukacji i szkoleń została podzielona w różny sposób. Ma to bezpośredni wpływ na to, jak szeroko i w jaki sposób dostępne jest kształcenie i szkolenie oraz jak duże jest

prawdopodobieństwo, że obywatele się na nie zdecydują. Należy podnieść jakość kształcenia i szkolenia w zakresie cyberbezpieczeństwa i powiązanych z nim współpracy oraz ograniczyć nakładanie się prac. Jednym z celów inicjatywy Cyber Citizen jest wspieranie harmonizacji i racjonalizacji kształcenia i szkolenia.

Umiejętności obywatelskie w cyberprzestrzeni, czyli Say What?

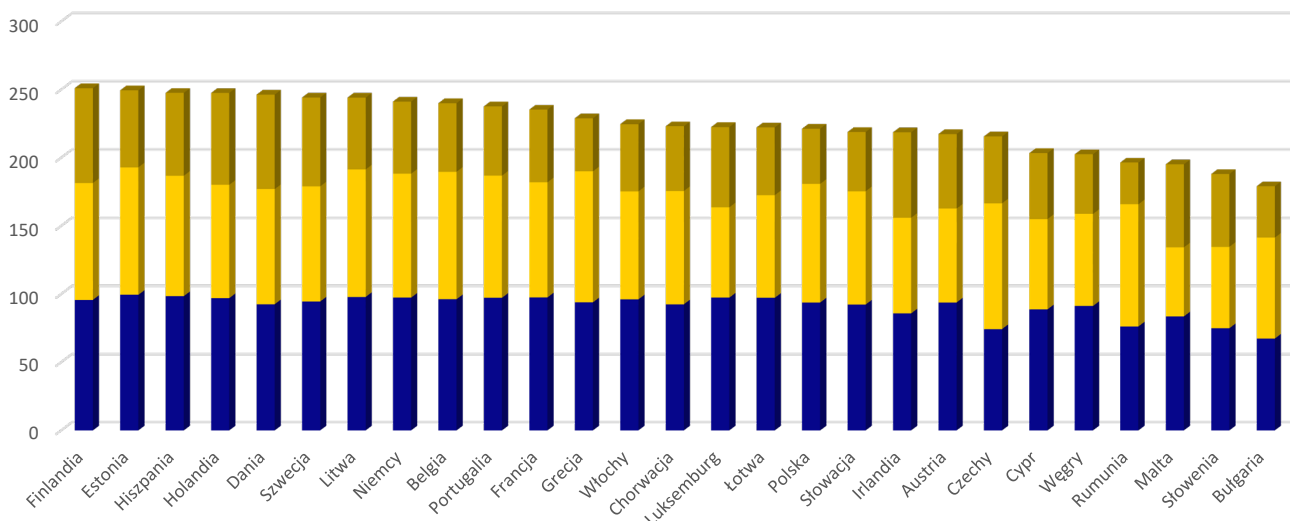
Obywatel w cyberprzestrzeni, czyli Cyber Citizen to osoba, która mieszka na stałe lub tymczasowo w państwie członkowskim UE i korzysta z usług cyfrowych lub czerpie korzyści z produkcji tych usług. Zestaw umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni składa się z wiedzy, umiejętności i zdolności wymaganych w cyberprzestrzeni. Składa się z części, które pomagają ludziom rozwijać i utrzymywać wiedzę i umiejętności w sposób, który daje im wymaganą zdolność i motywację do rozsądnego działania w różnych sytuacjach życiowych. Posiadanie umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni oznacza podejmowanie odpowiedzialności osobistej i społecznej oraz rozumienie znaczenia tej odpowiedzialności w cyberprzestrzeni.

W Unii Europejskiej potrzebujemy wspólnej definicji umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni i sposobów mierzenia poziomu

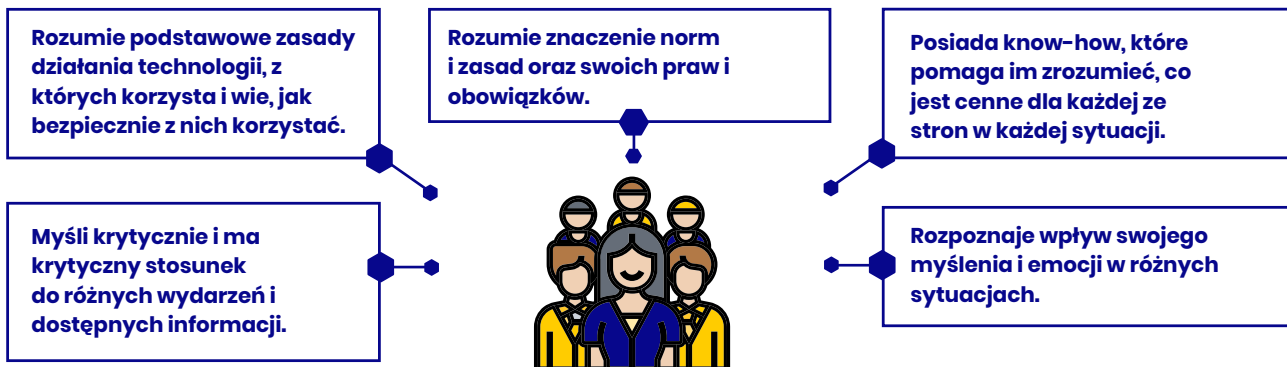
tych umiejętności. Umiejętności obywatelskie w cyberprzestrzeni są różnie rozumiane w całej UE i tylko niektóre państwa członkowskie w ogóle je zdefiniowały. Definicje mogą być niemal identyczne, ale ze względu na różnice narodowe i kulturowe są różnie interpretowane. Europejskie ramy kompetencji cyfrowych dla obywateli (DigComp) mają znaczący wpływ w większości krajów członkowskich. Z tego powodu zespół badawczy „Cyber Citizen” określił konkretne umiejętności obywatelskie w cyberprzestrzeni, które będą wspierać przyjęcie ram DigComp w UE. Umiejętności związane z cyberbezpieczeństwem można znaleźć we wszystkich obszarach kompetencji DigComp, którymi są umiejętność korzystania z informacji i danych, komunikacja i współpraca, tworzenie treści cyfrowych, bezpieczeństwo i rozwiązywanie problemów.

Index Summary

■ GCI ■ NCSI (24.10.2022) ■ DESI

DESI, GCI i NCSI to wskaźniki mierzące różne wymiary cyberbezpieczeństwa, z których każdy może uzyskać 100 punktów. W tabeli wskaźniki dla każdego kraju są zsumowane i oznaczone różnymi kolorami w kolumnach. Najwyższy możliwy wynik wynosi więc 300, a wszystkie kraje są poniżej 250. Kraje te są wymienione w tabeli w kolejności punktowej. W podsumowaniu przedstawiono przegląd obecnej sytuacji w Unii Europejskiej oraz zróżnicowanie wskaźników cyberbezpieczeństwa.

Umiejętności obywatelskie w cyberprzestrzeni

Umiejętność korzystania z informacji i danych

Umiejętność komunikacji i współpracy

Umiejętność rozwiązywania problemów

Kompetencje w zakresie bezpieczeństwa

Tworzenie treści cyfrowych

Razem w kierunku bezpieczniejszej i pewniejszej Europy

Gdy obywatele mają dobre nastawienie i poczucie bezpieczeństwa oparte na know-how, chętniej korzystają z usług cyfrowych. W ten sposób Unia Europejska stanie się bardziej zrównoważona, konkurencyjna i niezależna. Możliwości uczenia się obywatelskiego tworzą zrozumienie środowiska, podmiotów i procesów, które wpływają na cyfrowe życie każdego człowieka. Doskonalenie własnych, osobistych umiejętności pozwala na to, że nasze osobiste i zbiorowe zdolności budują poczucie pewności siebie. W drugim etapie inicjatywy na podstawie raportu z badań, a zwłaszcza ramowych umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni, tworzona jest koncepcja uczenia się umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni. W trzecim etapie

projektowany jest portal edukacyjny zgodny z koncepcją nauczania. Portal edukacyjny będzie zawierał treści dla wszystkich obywateli, a treści te, takie jak gra edukacyjna dotycząca umiejętności obywatelskich w cyberprzestrzeni, będą uwzględniały różne grupy docelowe.

Umiejętności obywateli w zakresie bezpiecznego działania w świecie cyfrowym są doskonalone dzięki elementom edukacyjnym i komunikacyjnym w portalu edukacyjnym. Obywatele zostaną poproszeni o udział w planowaniu treści edukacyjnych. Dostępność edukacji i szkoleń jest ważna, gdy w Unii Europejskiej tworzy się wspólną kulturę cyberbezpieczeństwa opartą na podnoszeniu kompetencji.

Przyjdź i dołącz do nas!

Jakich szkoleń i jakiego kształcenia w zakresie cyberbezpieczeństwa potrzebuje UE? Drugi i trzeci etap inicjatywy Cyber Citizen stworzy ogólnoeuropejską sieć współpracy, do której zaproszeni zostaną wszyscy zainteresowani rozwijaniem umiejętności w zakresie obywatelstwa w cyberprzestrzeni. Ponieważ zagrożenia są wspólne dla nas wszystkich, możemy wspólnie reagować skuteczniej i efektywniej. Cyber Citizen zaprasza wszystkich do wspólnego budowania bezpieczniejszej Europy!

 cyber-citizen.eu

 contact@cyber-citizen.eu